

Västra Nordstaden, efter 1923.

Västra Nordstaden, roteindelning

gjordes 1671 och fick då rotenumren R:5 - R:10. Dessa rotar sträckte sig även in över Östra Nordstaden. Kartan nedan är från 1807.

Området eldhärjades svårt 1746 med undantag av Kvarnberget (som i sin tur brann ned 1793). Dock stod Kronhuset, Rådhuset och delar av Christine kyrka kvar efter branden.

Gatuindelningen är i stort sett bibehållen från äldsta tid till våra dagar.

Vid Stora Hammens mynning låg Stora Bommen och vid Östra Hammens mynning Lilla Bommen. Nattetid spärrade en låst bom båttrafiken in i hamnområdet.

Torggatan var stadens livliga infartsgata för Hisingstrafiken till långt in på 1900-talet.

Götaälvbron kom till 1939 och Gamla Hisingbron (nu borta) fick minskad betydelse.

Sill(e)gatan (på 1600-talet kallad Heringsgatan) var emigranternas speciella gata med

Texten fortsätter på nästa sida

Västra Nordstaden på 1900-talet

Kartan se sid 20

Kartan på sid. 20 är från 1945 och har de kvartersnamn och tomtnummer som infördes 1923. Östra Hamnen fylldes igen 1936 och bildar idag Östra Hamngatan.

Packhusplatsen vid hamnområdet i väster anlades 1883 och järnväg med stickspår drogs fram för godstrafiken. På '20 kv. Franska tomten' byggdes 1870 ett centralpostkontor (rivet 1942) och Sillgatan fick från 1895 namnet Postgatan, som ansågs ha en bättre klang. Smedjegatan förlängdes genom Kronhuskvarteret.

I kv. Sankt Erik byggdes ett Centralfängelse 1857 på en bergknalle. Det revs 1972, liksom det stora närliggande Magasinskvarteret, byggt 1865-75 för hamnkontor och -lager i fyra våningar. Det var Götaleden som skulle dras fram. Även järnvägsspåren efter hamnen togs då bort.

Västra Nordstaden är stadens administrativa centrum och har ett flertal gamla och representativa byggnader: Ostindiska huset som idag inrymmer Stadsmuseet, Sahlgrenska huset, Rådhuset med tillbyggnad från 1937, Stadshuset, Börsen.

På senare år har gjorts nybyggnader bl.a. i kv. Traktören (Stadskansliet) och Tingsrätten. Efter stor ombyggnad har Hovrätten flyttat in i det tidigare Broströmliahuset.

Gustav Adolfs Torg är stadens äldsta torg. Från början ett salutorg har det idag i stort sett endast en representativ funktion.

Litt.: Se Västanbladet nr 4-2004.

sina emigrantkontor, hotell, matserveringar, krogar m.m. Gatustråket gick från Centralstationen vid Drottningtorget, genom Östra och Västra Nordstaden över den igenfyllda (1861) Kronans Masthamn till Tull- och Packhuset (byggt 1864, senare utökningar), där emigrantångarna väntade. Gatan var hela 600 m lång.

B = Tyska (Christine) kyrka, C = Kronhuset, D = Högvakten på Gustav Adolfs Torg,

W = Vakthuset vid Lilla bommen, X = Kronans kruthusmagasiner,

LR = Länsresidenset, RH = Rådhuset, SB = Stora Bommen, LB = Lilla Bommen

KH = Kommendantshuset.

Litt.: Se Västanbladet nr 3-2004 och 4-2004.

